

สำนักงานคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ

รายงานสภาพตลาดและแนวโน้มโทรคมนาคม ไตรมาส 4 ปี 2550

สำนักพัฒนานโยบายและกฎกติกา

โทรศัพท์: 0-2271-0151 ext. 501, 504, 510

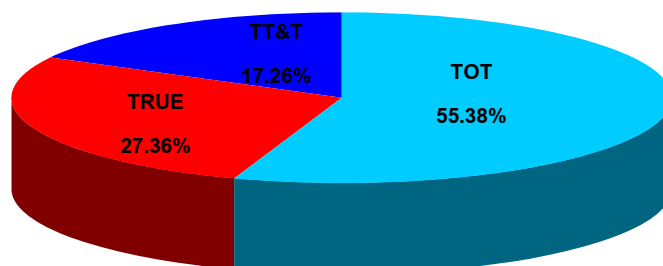
E-mail address: competition_ntc@hotmail.com

รายงานสภาพและแนวโน้มบริการโทรคมนาคม

1. บริการโทรศัพท์ประจำที่

1.1 โครงสร้างตลาด (Market Structure)

- การให้บริการโทรศัพท์ประจำที่ในปัจจุบันมีผู้ให้บริการทั้งที่เป็นผู้ได้รับใบอนุญาตจาก กทช. และผู้ให้บริการตามสัญญาความร่วมมือกัน โดยมีผู้ให้บริการทั้งสิ้น 5 ราย คือ
 - (1) บมจ.ทีโอที
 - (2) บมจ.ทรู คอร์ปอเรชั่น
 - (3) บมจ.ทีทีแอนด์ที
 - (4) บมจ.ทริปเปิลทีบรอดแบนด์
 - (5) บมจ.ทรูยูนิเวอร์แซลคอนเวอร์เจนซ์
- ในการให้บริการโทรศัพท์ประจำที่เกือบทั้งหมดปัจจุบันดำเนินการโดยผู้ให้บริการเพียง 3 ราย ซึ่งเป็นผู้ให้บริการรายเดิมก่อนที่จะมีการจัดตั้ง กทช. คือ
 - (1) บมจ.ทีโอที
 - (2) บมจ.ทรู คอร์ปอเรชั่น
 - (3) บมจ.ทีทีแอนด์ที
- ผู้ให้บริการโทรศัพท์ประจำที่ทั้ง 3 รายที่ให้บริการอยู่ในปัจจุบัน (existing Operators) เป็นผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตและ/หรือมีบริษัทย่อยที่ให้บริการอินเทอร์เน็ตด้วย โดยมีส่วนแบ่งตลาดคำนวณจากจำนวนผู้ลงทะเบียนใช้งานแบบไม่แบ่งแยกพื้นที่การให้บริการ ณ สิ้นปี 2550 พบว่า บมจ.ทีโอที มีส่วนแบ่งตลาดมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 55.38 รองลงมาคือ บมจ.ทรู คอร์ปอเรชั่น และ บมจ.ทีทีแอนด์ที มีส่วนแบ่งตลาดคิดเป็นร้อยละ 27.36 และ 17.26 ตามลำดับ (ดูรูปที่ 1)

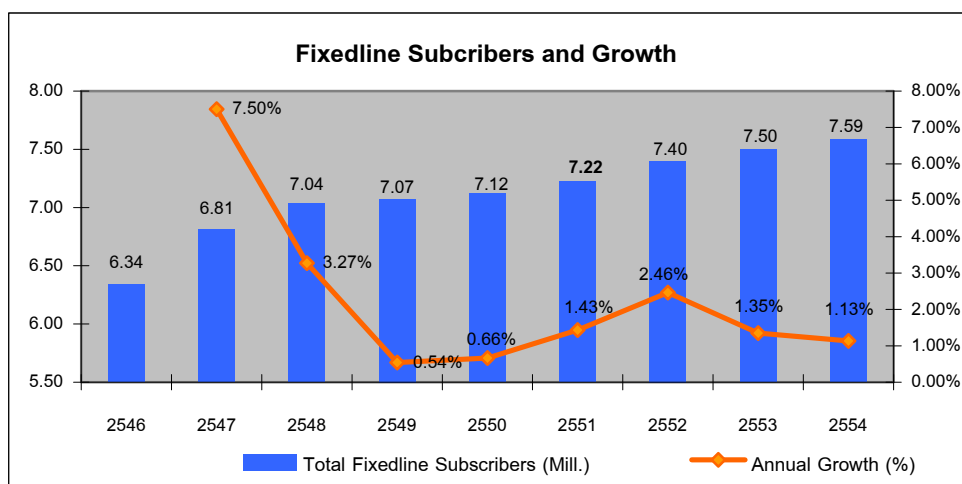

รูปที่ 1 ส่วนแบ่งตลาดของผู้ให้บริการโทรศัพท์ประจำที่ของทั้งประเทศ ณ สิ้นปี 2550
ที่มา: รายงานประจำปีของบริษัท

1.2 แนวโน้มจำนวนผู้ใช้บริการโทรศัพท์ประจำที่และอัตราการเติบโต

- พัฒนาการของการให้บริการโทรศัพท์ประจำที่ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา เป็นไปอย่างต่อเนื่อง โดยปี 2546 มีจำนวนผู้ลงทะเบียนใช้งานโทรศัพท์ประจำที่ 6.34 ล้านเลขหมาย และมีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง สำหรับสิ้นปี 2550 มีจำนวนผู้ลงทะเบียนใช้งานโทรศัพท์ประจำที่ทั้งสิ้น 7.12 ล้านเลขหมาย เพิ่มขึ้นจากปี 2549 คิดเป็นร้อยละ 0.66 เท่านั้น นับว่าจำนวนผู้ลงทะเบียนเพิ่มขึ้นค่อนข้างน้อย (ดูรูปที่ 2)

- Business Telecommunications International Ltd. (BMI) ได้ประมาณการจำนวนผู้ลงทะเบียนใช้งานโทรศัพท์ประจำที่ในปี 2551 – 2554 ไว้ในรายงาน *Telecommunications Report Q1 2008* โดยจะมีจำนวนผู้ลงทะเบียนใช้งาน ณ สิ้นปี 2554 ทั้งสิ้นประมาณ 7.59 ล้านเลขหมาย ซึ่งการประมาณการดังกล่าวอยู่บนสมมติฐานว่า ในอนาคต 3 – 4 ปีข้างหน้าจะมีการนำเทคโนโลยี WiMAX¹ มาใช้ในการให้บริการโทรศัพท์ และสื่อสารข้อมูล ซึ่งจะยังผลให้การขยายตัวของผู้ลงทะเบียนใช้งานโทรศัพท์ประจำที่มีจำนวนเพิ่มขึ้นจาก 7.12 ล้านเลขหมาย เป็น 7.59 ล้านเลขหมาย ณ สิ้นปี 2554

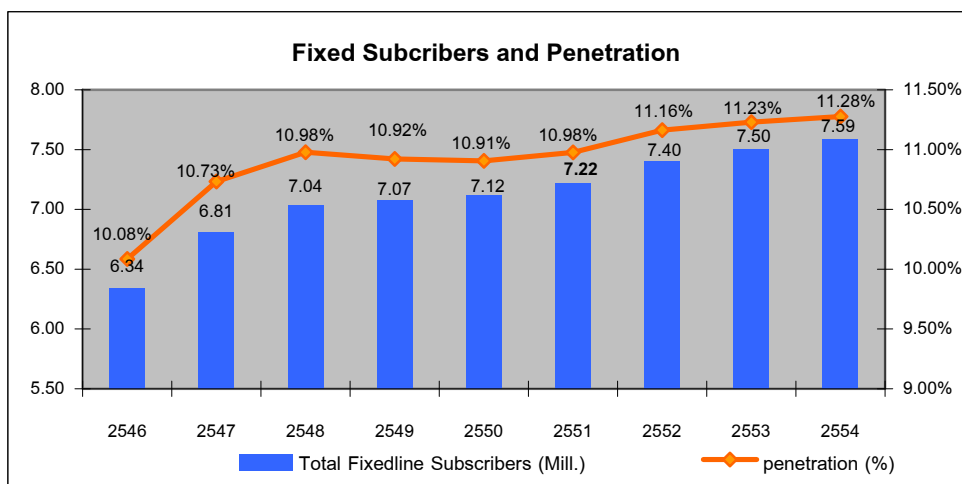

รูปที่2 จำนวนผู้ลงทะเบียนใช้งานโทรศัพท์ประจำที่ ตั้งแต่ปี 2546 – 2555*

ที่มา : รายงานประจำปีของบริษัท, BMI Thailand Telecommunications Report Q1 2008 ประมาณการ

- สำหรับความหนาแน่นของเลขหมายต่อประชากร 100 คน ของบริการโทรศัพท์ประจำที่ก็เพิ่มขึ้นเป็นลำดับ โดยในปี 2550 คิดเป็นร้อยละ 10.91 เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี ซึ่งเป็นไปตามจำนวนผู้ลงทะเบียนใช้งานโทรศัพท์ประจำที่ที่เพิ่มขึ้น
- นอกจากนี้ BMI ได้ประมาณการความหนาแน่นของเลขหมายต่อประชากร 100 คน ของบริการโทรศัพท์ประจำที่ในปี 2551 – 2554 ซึ่ง ณ สิ้นปี 2554 จะมีความหนาแน่นของเลขหมายต่อประชากร 100 คน ของบริการโทรศัพท์ประจำที่คิดเป็นร้อยละ 11.28 (ดูรูปที่ 3)

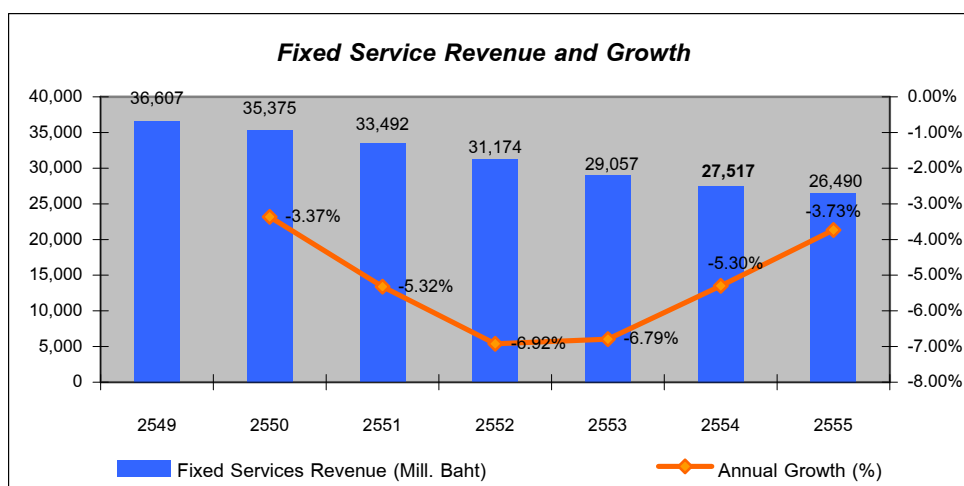
¹ **WiMAX** เป็นเทคโนโลยีการให้บริการโทรศัพท์ประจำที่และสื่อสารข้อมูลโดยใช้คลื่นความถี่มาใช้ในการส่งสัญญาณไปยังชุมสาย และ/หรือไปยังเครื่องโทรศัพท์

รูปที่ 3 จำนวนผู้ลงทะเบียนใช้งานโทรศัพท์ประจำที่และความหนาแน่นของเลขหมายต่อประชากร 100 คน ตั้งแต่ปี 2546 – 2555*

ที่มา : รายงานประจำปีของบริษัท, BMI Thailand Telecommunications Report Q1 2008 ประมาณการ

- บริษัท Gartner ได้ทำการเก็บข้อมูลรายได้จากการให้บริการผ่านโครงข่ายโทรศัพท์ประจำที่ พบว่า รายได้จากการให้บริการผ่านโครงข่ายโทรศัพท์ประจำที่ตั้งแต่ปี 2549 มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2550 ลดลงจากปี 2549 ร้อยละ 3.37 คือ มีรายได้จากการให้บริการผ่านโครงข่ายโทรศัพท์ประจำที่ 35,375 ล้านบาท
- นอกจากนี้ บริษัท Gartner ได้ทำการประมาณการรายได้จากการให้บริการผ่านโครงข่ายโทรศัพท์ประจำที่ ในปี 2551 – 2555 พบว่า รายได้ดังกล่าวมีค่าลดลงในระยะ 2 ปีแรก และจะเพิ่มขึ้นในระยะเวลา 3 ปีต่อมา (ดูรูปที่ 4) อาจสามารถอธิบายได้ว่า การลดลงของรายได้ในช่วงเวลาแรก อาจเป็นผลมาจากการใช้งานโทรศัพท์เคลื่อนที่สำหรับการใช้งานเสียง (Voice) ลดลง และการใช้งานโครงข่ายโทรศัพท์ประจำที่ที่เป็นการสื่อสารข้อมูลเพิ่มมากขึ้น อันนำมาสู่การเพิ่มขึ้นของรายได้ในช่วงเวลา 3 ปีสุดท้ายของการประมาณการ

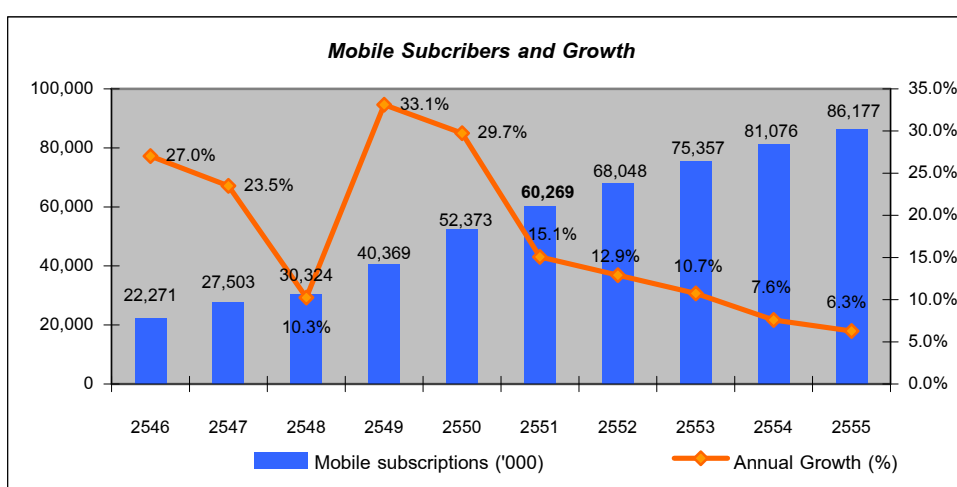
รูปที่ 4 รายได้จากการให้บริการผ่านโครงข่ายโทรศัพท์ประจำที่ตั้งแต่ปี 2546 – 2555*

ที่มา : Gartner

2. บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่

2.1 โครงสร้างตลาด (Market Structure)

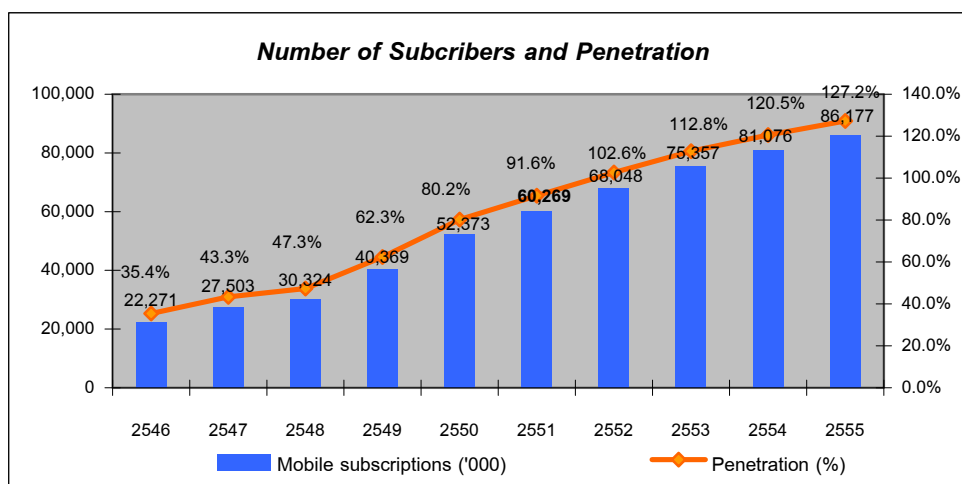
- บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่มีจำนวนผู้ลงทะเบียนใช้งานเพิ่มมากขึ้นเป็นลำดับ โดยในปี 2550 มีจำนวนผู้ลงทะเบียนใช้งานทั้งสิ้น 52.27 ล้านเลขหมาย เพิ่มขึ้นจากปี 2549 คิดเป็นร้อยละ 29.7
- ทั้งนี้ บริษัท Gartner ได้ประมาณการจำนวนผู้ลงทะเบียนใช้งานโทรศัพท์เคลื่อนที่ในปี 2551 – 2555 ว่าจะมีผู้ลงทะเบียนใช้งานในอัตราที่ลดลง (Diminishing) เนื่องจากอาจเกิดภาวะการอิ่มตัวของตลาดบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ โดยประมาณการว่าจะมีจำนวนผู้ลงทะเบียนใช้งานโทรศัพท์เคลื่อนที่เท่ากับ 60.27 ล้านเลขหมายในปี 2551 และเพิ่มขึ้นเป็น 86.17 ล้านเลขหมายในปี 2555 (ดูรูปที่ 5)

รูปที่ 5 จำนวนผู้ลงทะเบียนใช้งานโทรศัพท์เคลื่อนที่ ตั้งแต่ปี 2546 – 2555*

ที่มา : Gartner

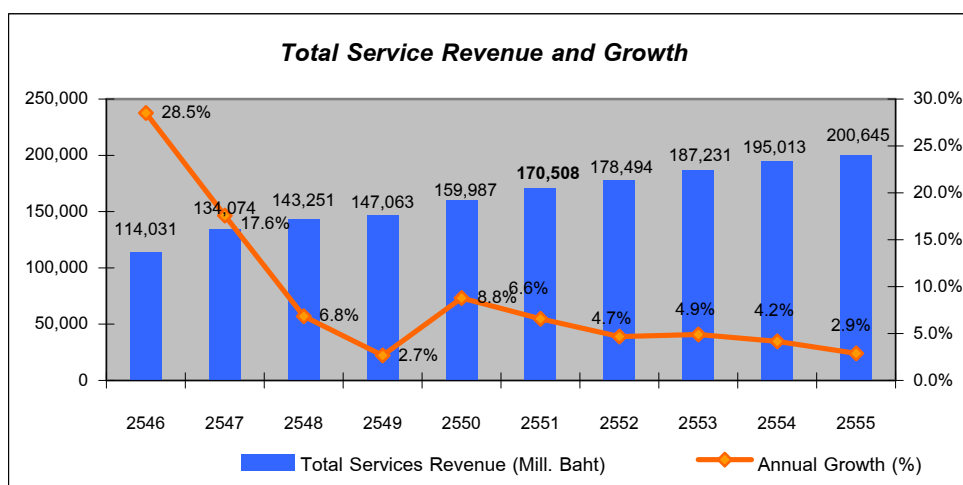
- เมื่อพิจารณาความหนาแน่นของเลขหมายโทรศัพท์เคลื่อนที่ต่อประชากร 100 คน พบว่า ณ สิ้นปี 2550 คิดเป็นร้อยละ 80.2 และบริษัท Gartner ได้ประมาณการความหนาแน่นของเลขหมายโทรศัพท์เคลื่อนที่ในอีก 5 ปีข้างหน้า (ปี 2555) ว่า จะมีค่าความหนาแน่นของเลขหมายโทรศัพท์เคลื่อนที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยสิ้นปี 2555 จะมีค่าความหนาแน่นของเลขหมายโทรศัพท์เคลื่อนที่ประมาณร้อยละ 127.2 ต่อประชากร 100 คน หรือ ประชากร 1 คน จะใช้เลขหมายโทรศัพท์เคลื่อนที่ 1.27 เลขหมาย (ดูรูปที่ 6)

รูปที่ 6 จำนวนผู้ลงทะเบียนใช้งานโทรศัพท์เคลื่อนที่และความหนาแน่นของเลขหมายต่อประชากร 100 คน ตั้งแต่ปี 2546 – 2555*
ที่มา : Gartner

2.2 แนวโน้มจำนวนผู้ใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่และอัตราการเติบโต

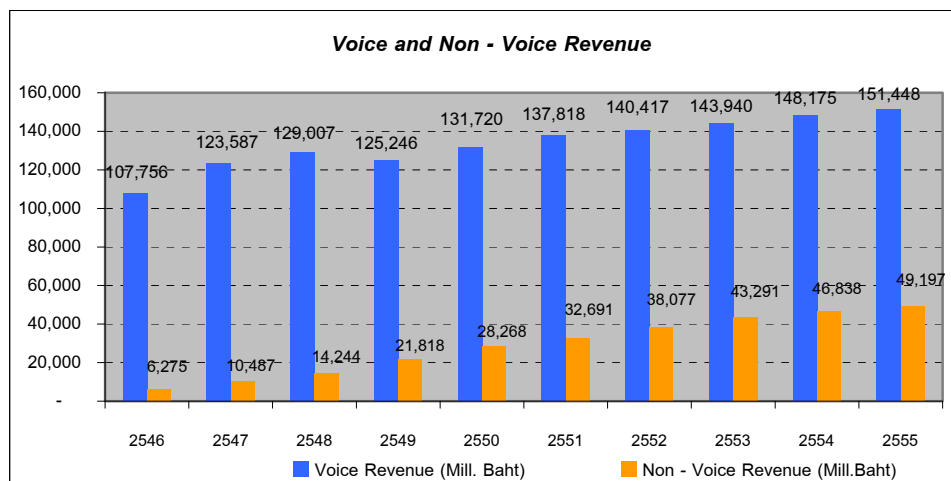
- สำหรับรายได้จากการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ พบว่า มีแนวโน้มการเติบโตของรายได้ เช่นเดียวกับจำนวนผู้ลงทะเบียนใช้งานโทรศัพท์เคลื่อนที่ กล่าวคือ มีรายได้จากการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่เพิ่มขึ้นในอัตราที่ลดลง (Diminishing) นั่นคือ ณ สิ้นปี 2550 ผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่มีรายได้จากการให้บริการทั้งสิ้น 159,987 ล้านบาท ซึ่งเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.8 จากปี 2549 นอกจากนี้ บริษัท Gartner ได้ประมาณการรายได้จากการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ในอีก 5 ปีข้างหน้า ว่า จะมีแนวโน้มรายได้จากการให้บริการเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2555 จะมีรายได้จากการให้บริการทั้งสิ้นประมาณ 200,645 ล้านบาท (ดูรูปที่ 7)

รูปที่ 7 รายได้จากการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่และอัตราการเติบโต ตั้งแต่ปี 2546 – 2555*
ที่มา : Gartner

- เมื่อพิจารณาในรายละเอียดของรายได้จากการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ พบว่า รายได้จากการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่สามารถแบ่งได้เป็น 2 กลุ่ม คือ Voice และ Non – Voice โดยแนวโน้มของรายได้จากการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ทั้ง 2 กลุ่ม มีค่าเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในปี 2550 รายได้จากการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ประเภท Voice เท่ากับ 131,720 ล้านบาท และสำหรับ

Non – Voice เท่ากับ 28,268 ล้านบาท ซึ่งเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ บริษัท Gartner ได้ประมาณการการเพิ่มขึ้นของรายได้จากการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ของทั้ง 2 กลุ่มประเภทบริการ พบว่า รายได้จากบริการ Non – Voice เพิ่มขึ้นในอัตราที่มากกว่าการเพิ่มขึ้นในบริการ Voice โดยในปี 2555 ผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่จะมีรายได้จากบริการ Voice เท่ากับ 151,448 ล้านบาท ส่วนบริการ Non – Voice เท่ากับ 49,197 ล้านบาท

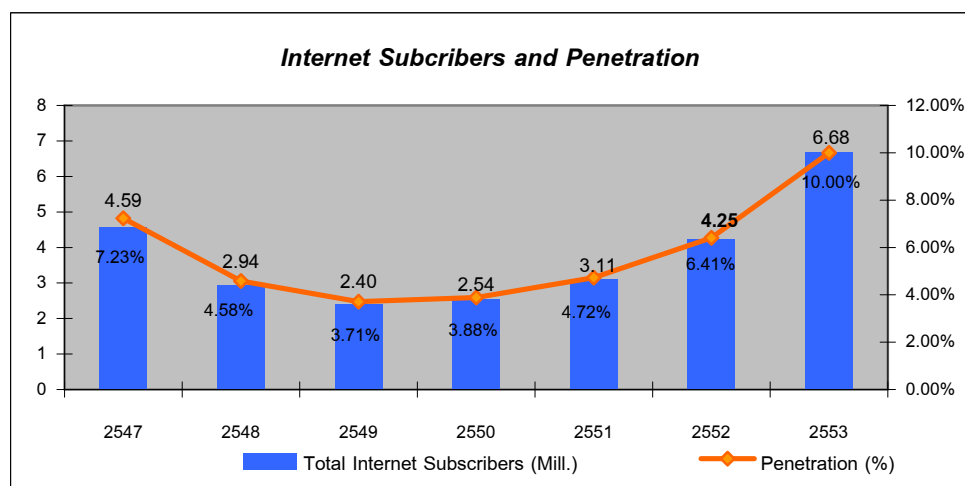
รูปที่ 8 รายได้จากการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่แยกเป็น Voice และ Non - Voice ตั้งแต่ปี 2546 – 2555*

ที่มา : Gartner

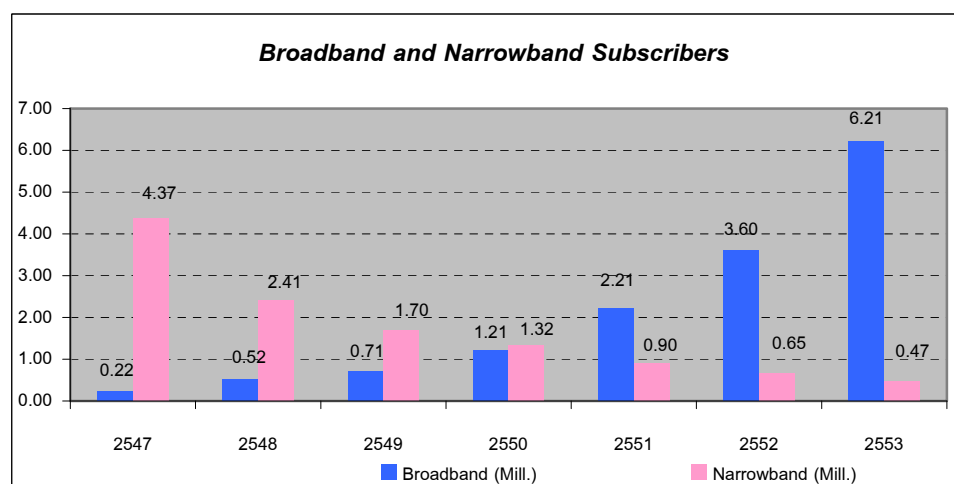
3. บริการอินเทอร์เน็ต

3.1 โครงสร้างตลาด (Market Structure)

- การให้บริการอินเทอร์เน็ต หากพิจารณาเฉพาะจำนวนผู้ลงทะเบียนใช้งานอินเทอร์เน็ต (Subscriber basis) จะพบว่าจำนวนผู้ลงทะเบียนใช้งานอินเทอร์เน็ตมีจำนวนลดลงในช่วงปี 2547 – 2550 ทั้งนี้ เนื่องจากผู้บริโภคเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการใช้บริการอินเทอร์เน็ต โดยเปลี่ยนจากการใช้งานอินเทอร์เน็ตแบบ Dial – up หรือ Narrowband มาใช้งานอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงหรือ Broadband และมีจำนวนเพิ่มขึ้นหลังจากปี 2551 – 2553 (ดูรูปที่ 9 และ 10 ประกอบ) ทั้งนี้ สำนักพัฒนา นโยบายและกฎกติกาได้ประมาณการว่า แนวโน้มจำนวนผู้ลงทะเบียนใช้งานอินเทอร์เน็ต โดยเฉพาะอย่างยิ่งอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงจากมีจำนวนเพิ่มสูงขึ้น เนื่องจาก มีเทคโนโลยีใหม่ ๆ สามารถให้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงได้ ด้วยเงินทุนที่น้อยกว่าการวางโครงข่ายทางสาย นั่นคือ WiMAX และ 3G ซึ่งจะสามารถให้บริการได้ในอนาคตอันใกล้ ซึ่งตัวเลขที่ประมาณการในปี 2553 คือ มีจำนวนผู้ลงทะเบียนใช้งานอินเทอร์เน็ตประมาณ 6.68 ล้านราย ใกล้เคียงกับจำนวนเลขหมายโทรศัพท์ประจำที่ที่มีอยู่ในปัจจุบัน

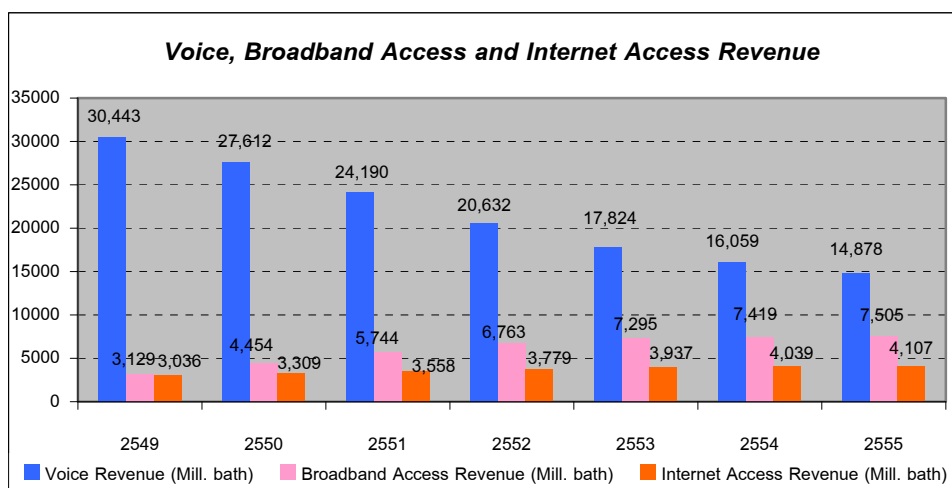

รูปที่ 9 จำนวนผู้ลงทะเบียนใช้งานอินเทอร์เน็ต ตั้งแต่ปี 2547 – 2553 (ประมาณการโดยสำนักพัฒนานโยบายและกฎกติกา)
ที่มา : IDC THAILAND

รูปที่ 10 จำนวนผู้ลงทะเบียนใช้งานอินเทอร์เน็ตแบบ Broadband และ Narrowband ตั้งแต่ปี 2547 – 2553
(ประมาณการโดยสำนักพัฒนานโยบายและกฎกติกา)
ที่มา : IDC THAILAND

- สำหรับรายได้จากการให้บริการอินเทอร์เน็ต โดยเฉพาะอย่างยิ่ง บริการ Broadband Access พบว่ามีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2549 มีรายได้เท่ากับ 3,129 ล้านบาท เพิ่มขึ้นเป็น 3,309 ล้านบาท ในปี 2550 และ บริษัท Gartner ได้ทำประมาณการรายได้จากการให้บริการอินเทอร์เน็ต ในปี 2551 – 2555 พบว่า ผู้ให้บริการจะมีรายได้เพิ่มขึ้นเป็นลำดับ โดยในปี 2551 จะมีรายได้เท่ากับ 5,744 ล้านบาท และเพิ่มขึ้นเป็น 7,505 ล้านบาทในปี 2555 (ดูรูปที่ 10)

รูปที่ 10 จำนวนผู้ลงทะเบียนใช้งานอินเทอร์เน็ตแบบ Broadband และ Narrowband ตั้งแต่ปี 2547 – 2553

(ประมาณการโดยสำนักพัฒนานโยบายและกฎกติกา)

ที่มา : Gartner